

HANDLÄGGARE
Bohlin, Anna
anna.bohlin@huddinge.se

Huddinges råd för funktionshinderfrågor

Verksamhetsberättelse 2018 för Huddinges råd för funktionshinderfrågor

Inledning

Huddinges råd för funktionshinderfrågor är organisatoriskt knutet till kommunstyrelsen. Rådet fungerar som ett forum för samråd och ömsesidig information mellan föreningarna och kommunen. Vidare har rådet möjlighet att lämna synpunkter och påverka den kommunala verksamheten samt vara remissinstans inom sitt verksamhetsområde.

Mål 2018

Huddinge kommun ska skapa förutsättningar för god hälsa på lika villkor för samtliga invånare. Undersökningar visar att personer med funktionsvariationers hälsa är tio gånger sämre än för övriga. Att utjämna skillnaderna i hälsa ska prioriteras. Ett hälsofrämjande och förebyggande arbete ska prioriteras.

Andel invånare som under de senaste 12 månaderna har känt sig utsatta för diskriminering, trakasseri eller mobbning bland de funktionsnedsatta har tyvärr ökat från tidigare undersökningar. I Mål och budget för 2018 framkommer det att kommunen ska vara ett föredöme i arbetet för mänskliga rättigheter och människors lika värde samt i att skapa ett samhälle fritt från diskriminering. Alla anställda inom kommunen ska vara orienterade i jämlikhetsfrågor och utbildas i diskrimineringslagstiftning samt normkritik.

Vidare framkommer det i Mål och budget att för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och inflytande i vardagen och samhället krävs bland annat att den fysiska miljön är tillgänglig.

Huddinges råd för funktionshinderfrågors mål 2018

- Bidra till att funktionshinderfrågor genomsyrar kommunens alla verksamheter.

Genomförda aktiviteter 2018

Under verksamhetsåret 2018 har det hållits fem möten med arbetsutskottet och fem möten med rådet för funktionshinderfrågor. Rådet har fått information samt haft dialog om bland annat följande frågor:

Idrott för alla (Oscar Ewe, bokningsplanerare/projektledare på kultur- och fritidsförvaltningen)

Idrott för alla är ett treårigt projekt med målet att barn och ungdomar med NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) i högre grad ska kunna delta i idrottsverksamhet och föreningsliv. Projektet drivs av förbundet Attention, med Huddinge och Botkyrka kommuner som pilotkommuner.

Projektets övergripande mål är att barn och ungdomar med NPF-problematik i högre grad ska kunna delta i idrottsverksamhet och föreningsliv. Projektet vill genom samverkan mellan kommun, skola, idrottsföreningar och ungdomar med NPF öka denna gruppas deltagande i idrottsverksamhet.

Uppsökande verksamhet för vuxna över 18 år med psykisk ohälsa (Carolina Pettersson och Martin Novak, båda uppsökare på social- och äldreomsorgsförvaltningen)

Uppsökande verksamhet vänder sig till personer från 18 år med en långvarig psykisk ohälsa som kan behöva hjälp av samhället men som på egen hand inte sökt detta. Verksamheten är ett projekt som pågår under 2,5 år (mars 2016 - december 2018) och finansieras av PRIO - psykisk ohälsa. Målet är att individen ska få det stöd som behövs - det kan vara exempelvis vårdinsatser, stöd att få en försörjning eller stöd för att kunna bo kvar i sin bostad. Den som är i behov av stöd kan själv ta kontakt med uppsökarna. Men vanligast är att det är en granne, vän, anhörig eller någon som genom sitt yrke mött en person med långvarig psykisk ohälsa som hör av sig till uppsökarna.

Uppsökarna har ett tredelat uppdrag:

- Informera, motivera och hjälpa enskilda med psykisk ohälsa till "rätt" stöd och hjälp.
- Arbeta vräkningsförebyggande för att förebygga hemlöshet bland personer med psykisk ohälsa.
- Att nå ut med information kring socialtjänstens insatser till enskilda, samverkanspartners och allmänhet – med syfte att personer med psykisk ohälsa ska få tillgång till stöd i ett så tidigt skede som möjligt.

Aktuellt om LSS-utredning på nationell nivå (Alinda Blomkvist, utvecklingsledare på social- och äldreomsorgsförvaltningen)

Den statliga LSS-utredningen ska se över assistansersättningen i socialförsäkringsbalken (SFB) och delar av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Syftet med uppdraget är att skapa

en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling av insatsen personlig assistans och att få till stånd mer ändamålsenliga insatser i LSS samt att lagstiftningen ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Utredningen ska göra en grundläggande översyn av incitament och förutsättningar för val av personlig assistent, nödvändiga förändringar i regelverket samt genom förstärkt kvalitet och träffsäkerhet i övriga insatser i LSS.

Förstärkt kvalitet, träffsäkerhet, helhetssyn och mångfald i de stödinsatser som LSS omfattar ska finansieras med besparingar inom assistansersättningen. Målet är att de kvinnor och män, flickor och pojkar som ingår i lagens personkrets ska få del av funktionella insatser utifrån sitt behov samtidigt som kostnadsutvecklingen för hela det offentliga åtagandet på området ska vara långsiktigt hållbart. Uppdraget redovisas den 1 oktober 2018.

Rådet gavs en mer omfattande information vid ett sammanträde samt har getts löpande information om utredningen under året.

Kommunens gångplan (Jack Lu, trafikplanerare, kommunstyrelsens förvaltning)

Gångplanens mål är att öka resandet till fots, från 32 procent till 50 procent inom kommunen. För att åstadkomma detta finns tre inriktningar för arbetet med gångtrafik inom Huddinge kommun.

- Den första är stationsnärhetsprincipen, vilket är en grundförutsättning för framtida Huddinge.
- Nästa inriktning är att skapa, förbättra och upprätthålla.
- Parallellt med detta måste vi jobba med att öka kunskap och förståelse för gångkultur, både internt inom kommunen men även externt gentemot entreprenörer, fastighetsägare och allmänheten.

För att göra arbetet med gångtrafik mer konkret och lättare att följa upp, är de tre inriktningarna nedbrutna i ett antal prioriterade insatsområden, inom vilka åtgärder bör ske. Gångplanens insatsområden är:

- Kommunens processer
- Attraktivitet och trygghet
- Framkomlighet och tillgänglighet

Valet 2018 (Sofie Wadström, valsamordnare, kommunstyrelsens förvaltning)

Valkansliets uppdrag är att se till att valet genomförs korrekt utan otillåten påverkan eller slarv i hanteringen vid röstningen, att underlätta möjligheten att rösta genom att tillgänglighetssäkra lokaler, skylta upp och informera. Valkansliet arbetar i övrigt inte med frågor om att höja valdeltagandet.

Valdagen är söndagen den 9 september 2018. Förtidsröstning inleds den 22 augusti och pågår fram till valdagen. Det finns 80 000 röstberättigade i kommunen, 60 vallokaler och 10 förtidsröstningslokaler och drygt 500 röstmottagare jobbar under valperioden.

Inför valet informerar valmyndigheten om rösträtt och hur du kan rösta. De distribuerar material på teckenspråk samt lätt svenska. Kommunen är ansvarig för information om öppettider och lokaler främst genom Huddinges hemsida men även via tryckta och sociala medier. SÄF och kommunikationsavdelningen har påbörjat samarbete med vuxenskolan. SFI kommer erbjuda personer med hörselnedsättning utbildning i hur man röstar.

Inför valet ska alla lokaler tillgänglighetsinventerats utifrån Myndigheten för delaktighets checklista för tillgängliga vallokaler av en certifierad konsult.

Frågor ställs till rådet: Vad efterfrågar ni för typ av information? Vad kan vi förbättra jämfört med 2014? Är det något vi glömt planera för?

Kommunens översiktsplan (Sara Nordenskjöld, översiktsplanerare, kommunstyrelsens förvaltning)

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som redovisar bebyggelse och mark- och vattenanvändning på lång sikt. Översiktsplanen ska tydliggöra hur kommunen tar hänsyn till nationella och regionala mål och vara ett verktyg för att sätta enskilda beslut om den fysiska miljön i ett större perspektiv. Översiktsplanen ska vara hållbar över tid – måldokument, samtidigt som den ska ge stöd för efterföljande planering, vara vägledande, men ej juridiskt bindande. Överenskommelse med länsstyrelse (staten) om riksintressenas innebörd och avgränsning.

Funktionsnedsättning är det begrepp som används i översiktsplanen. Miljöer ska fungera för alla människor oavsett ”funktionsnedsättning” –begreppet omnämns brett i fråga om jämlikhet i att få del av välfärd, deltagande i samhällslivet etc. Det nämns specifikt i fråga om utformning av offentliga platser samt tillgänglighet i transportsystemet.

Fler perspektiv som indirekt påverkar möjligheter för funktionsnedsatta:

- Funktionsblandning, levande stadsmiljöer

- Kollektivtrafiknära utveckling – tillgänglighet
- Trygghet
- Bostadsblandning

Under hösten 2017 genomfördes en aktualitetsprövning av översiktsplanen: Det regleras i plan- och bygglagen att man ska bedöma aktualitet minst varje mandatperiod. Huddinge har gjort en ren aktualitetsprövning, det vill säga kommunen gör inga ändringar i översiktsplanen i detta skede.

Kommunens folkhälsoarbete (Ingalill Söderberg, kommunalråd och ordförande Demokratiberedningen)

Folkhälsa är den samlade hälsan för en större grupp människor. Det kan handla om en persons välbefinnande, fysiskt, psykiskt och socialt. Enligt enkätundersökning uppskattar fler vuxna och ungdomar sin hälsa som bra jämfört med tidigare år.

Varje nämnd inom kommunen jobbar med folkhälsoarbetet för sina målgrupper. Aktiviteter som socialnämnden bedriver är: ansvarsfull tillståndsgivning för alkoholservering, ANDT-strategi, uppsökare inom socialpsykiatri, hälsosam gruppbostad, mobila ungdomsteamet, mobilt förskoleteam, familjecentraler och hembesök samt kuratorstöd mm. för ensamkommande.

Äldreomsorgsnämndens aktiviteter utgörs av: dagverksamhet och seniorträffar, rehabilitering på äldreboende, anhörigstöd, skolluncher, matsituationen, äldre och alkohol, gratis broddar och införskaffandet av mjuka golv.

Inom kultur- och fritidsnämnden har man en egen folkhälsoplan för ökad jämlikhet, öppen idrottsverksamhet på kvällar, instruktion i utegymmen, spontanidrottsplatser, simundervisning, sommaraktiviteter, stöd till och samverkan med föreningslivet samt attention för funktionsnedsatta.

Natur- och byggnadsnämnden erbjuder naturguider och besök på naturreservat, parker, lekplatser, badplatser, vattenvård och miljöprogram.

Förskolenämnden arbetar med att få ekologisk mat, giftfria material, utemiljöer, rörelse, förtroendefulla vuxna samt med öppna förskolor. Även grundskolenämnden jobbar med liknande aktiviteter såsom ekologisk mat, utemiljöer, rörelse, skolhälsoteam samt YAM, Youth Aware of Mental Health som är en hälsofrämjande och preventiv insats med syftet att förbättra den psykiska hälsan och minska självmordshandlingar hos skolelever. Gymnasienämnden jobbar aktivt med skolhälsoteam, elevers närvaro och frånvaro, vuxenutbildning samt ungas arbetslöshet.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret, social hållbarhet i samhällsbygget, healthy cities, strategi för hälsa tillsammans med Sveriges

kommuner och landsting – mål till 2022, preventionspaket från Länsstyrelsen och samarbeten med Landstinget.

Gymnasievalet (Lena Mattsson, utredningssekreterare på Barn- och utbildningsförvaltningen)

Stockholmsregionen har lång tradition av samverkan kring gymnasiefrågor där utgångspunkten är ett samverkansavtal mellan kommunerna i Stockholms län, Håbo kommun och Stockholms läns landsting. Syftet med samverkan är att kunna erbjuda ungdomar ett brett utbud av gymnasieutbildningar där de söker och mottas på lika villkor. Gemensamt skapas därmed bästa möjliga förutsättningar att tillgodose en tillgänglig och likvärdig gymnasieutbildning med hög kvalitet.

Utmaningarna är:

- Gymnasieregionens skolor ska enligt prognos ta emot 20 000 fler elever fram till 2025.
- Det ställer ökade krav på ett gemensamt regionalt ansvar kring bland annat utbud och dimensionering.
- Ökningarna väntas bli särskilt utmanande inom de högskoleförberedande programmen.
- En fortsatt stor utmaning är även det låga intresset hos ungdomarna för yrkesprogrammen.
- I dag går 76 727 elever i Stockholmsregionen i gymnasieskolan, varav 73 927 (inklusive Håbo kommun) är folkbokförda i regionen. Dessutom bor drygt 2500 elever i regionen som inte är folkbokförda i någon kommun. Flertalet av dessa är asylsökande.

Andelen elever i grundskolans årskurs 9 som inte söker till gymnasieskolan är mycket liten. Hösten 2017 började 23 470 elever på ett nationellt program i årskurs 1 på gymnasiet. Mätdatum från januari 2018 visar att 59 procent av eleverna går i en kommunal gymnasieskola och att 41 procent går i en fristående gymnasieskola.

Det finns inget samverkansavtal i Stockholms län när det gäller gymnasiesärskolans utbildningar. En sökande till nationellt program blir förstahandsmottagen i annan kommun om det sökta programmet saknas i hemkommunen. Om programmet erbjuds i hemkommunen blir de mottagna i mån av plats. För sökande till det individuella programmet måste hemkommunen dels göra en bedömning att personen inte klarar ett nationellt program, dels godkänna kostnaden för att sökanden ska kunna bli mottagen och erbjudas plats i annan kommun eller till fristående gymnasiesärskola.

Tillgänglighetsmiljonen – hur funkar det, vad hände 2017 samt framtid (Linda Gebauer, lokalstrateg på Kommunstyrelsens förvaltning)

1 miljon avsätts varje år för enkelt avhjälpta hinder (EAH) åtgärder i Huddinge kommuns offentliga lokaler för att göra dem tillgängliga för alla. EAH är hinder som enkelt kan tas bort genom enkla åtgärder, annars är det en verksamhetsanpassning som bekostas av enheten själva. Alla förvaltningar kan ansöka men pengarna finns hos Kommunstyrelsens förvaltning. Pengarna söks av lokalstrategerna genom beställning till HusF som tar fram offert på åtgärderna som behövs.

Under 2017 har totalt 463 000 kr använts för att eliminera enkelt avhjälpta hinder, dvs. 12 åtgärder. Ungefär 80 % av investeringarna har använts för lokaler inom skola och förskola. Ansökningarna som inkommer handlar oftast om tryckknappar för att öppna dörrar, ljudabsorbenter och borttagning av trösklar.

Myndigheten för delaktighets resultat av kommuners arbete med funktionshinderfrågor (Anna Bohlin, utvecklingsledare, kommunstyrelsens förvaltning)

Myndigheten för delaktighet, MFD, följer upp hur kommuner arbetar med att integrera funktionshinderperspektivet i sin övergripande styrning och ledning. Årets enkät innehåller frågor om styrdokument, mål och uppföljning, samråd med funktionshindervisorganisationer, kompetenshöjande insatser, arbetsgivarfrågor och upphandling.

Huddinge har samma resultat som vi hade 2017 vilket innebär positivt resultat men ett resultat som säger lite om den faktiska verksamheten då frågorna är av så övergripande karaktär. Mätbarhet och att följa under tid utifrån denna enkät är svårt. Frågorna MFD ställer är av för övergripande karaktär – missar mycket av det kommunerna gör. Det finns en samlad bild i Södertörnskommunerna över hur resultat bör efterfrågas för att bidra till ökad styrning av frågorna.

Arvsfondprojekt om att skapa mötesplats för teckenspråkiga ungdomar i Sverige (Lotten Karlung från Föreningen för hörselskadade och döva barn med familjer)

Bygga broar handlar om att skapa en mötesplats för teckenspråkiga ungdomar i Sverige. Syftet med projektet är att träffa andra med samma intresse och hobby, mötesplats för att träffa andra teckenspråkiga, utbyte av erfarenhet och kunskap samt jobba med intressepolitik. Målet med projektet är att skapa sociala nätverk till exempel mellan spelgrupper samt att lyfta intressepolitiska frågor. Vad som händer efter projektet är att projektet kommer att fortsätta i verksamheten, fortsatt samarbete med andra spelverksamheter samt fortsätta att jobba med intressepolitik.

Lokala samråd

- Kommunstyrelsens förvaltning har arrangerat lokalt samråd angående teckenspråk och webb i Huddinge kommun
- Social- och äldreomsorgsförvaltningen har samverkat med Attention och RSMH i det lokala samrådet för beroende- och psykiatrifrågor.

Övrigt

- Den 3 december uppmärksammade kommunen den internationella funktionshindersdagen.
- Rådet har beslutat om sammanträdestider för 2019 samt verksamhetsplan för 2019.
- Rådet har beslutat om verksamhetsberättelse för 2017.
- Förutom ovan nämnda aktiviteter har rådet vid varje möte fått aktuell information från kommunens förvaltningar
- Information till rådet om nomineringar till Huddinges råd för funktionshinderfrågor inför mandatperioden 2019-2022

Svar på remisser

Rådet för funktionshinderfrågor svarade under 2018 på följande remisser:

- Aktualitetsprövning av Översiktsplan 2030, KS-2018/177.109
- Departementspromemorian Genomförande av webbtillgänglighetsdirektivet (Ds 2017:60), KS-2017/3072.109
- Skapa fler parkeringsplatser för rörelsehindrade – medborgarförslag, KS-2018/1160.104
- Snöskottningshjälp för äldre - motion väckt av Sara Heelge Vikmång (S), KS-2018/644.119
- Översyn av taxor inom funktionshinderområdet, KS-2018/437.109